

Рішення суду щодо (не)правомірності підвищення ціни

Після проведення відкритих торгів замовник 23.01.2023 уклав договір про закупівлю з ТОВ «Н», при цьому 07.02.2023 була укладена додаткова угода на збільшення ціни за одиницю товару. Підставою для укладання додаткової угоди була цінова довідка торгово-промислової палати, що підтверджує коливання ціни такого товару на ринку з 31.01.2023 по 07.02.2023. ДАСУ вважає, що надана довідка ТПП не підтверджує коливання ціни такого товару на ринку в період з дати початку дії договору (23.01.2023) до дати початку дії додаткової угоди № 1 (07.02.2023) та постановляє розірвати цю додаткову угоду. Водночас договір про закупівлю вже виконаний у повному обсязі. Замовник не згоден з висновком моніторингу та звертається з позовом до суду. На яку сторону стане суд, читайте у матеріалі.

Рішення Полтавського окружного адміністративного суду від 23.10.2023 у справі № [440/11406/23](#).

Замовник/позивач звернувся до суду з адміністративним позовом до Держаудитслужби/ДАСУ, у якому просить визнати протиправним та скасувати висновок про результати моніторингу від 21.07.2023 (UA-M-2023-06-27-000018) на закупівлю (Твердого палива (паливні пелети) з хвойних та листяних порід дерев, ДК 021:2015:09110000-3 Тверде паливо), індивідуальний номер закупівлі UA-2022-12-19-018876-а, відкриті торги з особливостями. В обґрунтування позовних вимог позивач вказував, що збільшення ціни за одиницю товару не призвело до збільшення загальної вартості договору про закупівлю, а тому замовник, підвищуючи ціну за одиницю товару, одночасно зменшив обсяг закупівлі таким чином, щоб загальна сума договору не перевищувала початкову. Крім того, збільшення ціни на придбаний товар відбулося в межах допустимих 10 відсотків.

Позиція ДАСУ: моніторингом встановлено, що додатковою угодою № 1 встановлено ціну на тверде паливо в розмірі 12 505,00 грн (без ПДВ) за 1 тонну та зменшено кількість

постачання твердого палива з 405 до 286,246 тонн, інші умови договору залишаються незмінними.

Підставою для укладання додаткової угоди № 1 була цінова довідка Запорізької торгово-промислової палати (далі — Запорізька ТПП) від 31.01.2023 № ОИ-1407, направлена замовнику листом від 01.02.2023 № 007/01/02/2023.

Встановлено, що експертний висновок Запорізької ТПП від 31.01.2023 № ОИ-1407 не підтверджує коливання ціни такого товару на ринку в період з дати початку дії договору (23.01.2023) до дати початку дії додаткової угоди № 1 (07.02.2023), оскільки зазначає вартість паливних пелетів з хвойних та листяних порід дерев станом на 23.01.2023 згідно з договором поставки № 58 від 23.01.2023 (а не ціну такого товару на ринку) та їх середньоринкову вартість станом на 31.01.2023.

Таким чином, замовником придбано товар (паливні пелети) за завищеною ціною унаслідок неправомірного укладання додаткової угоди від 07.02.2023 № 1 до договору поставки № 58 від 23.01.2023 на збільшення ціни за одиницю товару при відсутності правомірного підтвердження коливання ціни такого товару на ринку у бік збільшення, що є порушенням підпункту 2 пункту 19 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від **12.10.2022 № 1178** (далі — Особливості).

З огляду на встановлене у висновку Держаудитслужба зобов'язала замовника здійснити заходи щодо усунення виявленого порушення, а саме шляхом розірвання додаткової угоди від 07.02.2023 № 1 до договору поставки № 58 від 23.01.2023 з дотриманням положень Господарського кодексу України і Цивільного кодексу України.

Суд вважає, що наданий експертний висновок Запорізької торгово-промислової палати є належним доказом, на підставі якого можна встановити зростання ціни на паливні пелети, містить необхідну інформацію щодо коливання ціни та може бути підставою для укладення додаткової угоди до договору № 58 щодо збільшення ціни товару без зміни загальної вартості.

Експертний висновок Запорізької торгово-промислової палати, яка є повноважним органом, що має право, зокрема, здійснювати моніторинг цін та визначати вартість товару, містить інформацію щодо ціни на товар на певну дату, а отже з аналізу наявної в ньому інформації та ціни за одиницю продукції, визначеної у договорі № 58 від 23.01.2023, можна прослідкувати динаміку цін, а отже встановити її рух у бік збільшення чи зменшення та встановити факт наявності коливання.

Крім того, відповідач як суб'єкт владних повноважень не обґрунтовує свої доводи в частині підтвердження відсутності факту коливання ціни на товар «Тверде паливо з хвойних та листяних порід дерев (паливні пелети з хвойних та листяних порід дерев)» на ринку на дату укладення додаткової угоди між ТОВ «Н» та позивачем.

По суті, доводи відповідача зводяться до неможливості прийняття висновку Запорізької торгово-промислової палати (яка у межах власних повноважень надає послуги щодо цінової інформації) без зазначення того, яким чином суб'єкти договірних відносин можуть підтвердити коливання ціни на ринку.

При цьому, як зазначено судом вище, згідно з підпунктом 2 пункту 19 Особливостей зміна ціни за одиницю товару здійснюється за умови документального підтвердження такого коливання, на підтвердження чого сторонами й надано експертний висновок Запорізької ТПП від 31.01.2023 № ОИ-1407 як уповноваженого суб'єкта.

Також відповідачем не враховано та не досліджено наявності реальної можливості розірвання додаткової угоди і реальності забезпечення виконання зобов'язальної частини оскаржуваного висновку.

Крім того, відповідачем залишено поза увагою, що в цьому випадку виконання зобов'язальної частини оскаржуваного висновку (шляхом розірвання додаткової угоди) завдасть шкоди майновим інтересам переможця процедури закупівлі та призведе до порушення принципу правової визначеності і свідчитиме про втручання органу державного фінансового контролю в права як замовника, так і ТОВ «Н». Крім того, як зазначає позивач, станом на 08.05.2023 зобов'язання сторін по договору поставки № 58 від 23.01.2023 виконані в повному обсязі.

Керуючись статтями 241–245 Кодексу адміністративного судочинства України, суд вирішив позов до Держаудитслужби про визнання протиправним та скасування висновку задовольнити, визнати протиправним та скасувати висновок про результати моніторингу, стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Держаудитслужби на користь замовника витрати зі сплати судового збору в розмірі 2 684 грн.

За потреби використовуйте [Шпаргалку. Швидкий помічник у звітуванні з урахуванням усіх змін до Постанови № 1178 від 07.09.2023.](#)

Щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, на порталі «Радник» створена електронна книга [«Практика суду, що стосується публічних закупівель»](#). Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення:

Практика суду, що стосується публічних закупівель

👁 4953 3 Жовтня 2023

Враховуючи неоднозначні позиції контролюючих органів, замовникам доволі важко проводити закупівлі та виконувати норми чинного законодавства з публічних закупівель. Хтось готується захищати себе в судовому порядку, а для когось кращим варіантом є виконання рішення / висновку за результатами оскарження / моніторингу процедури закупівлі. Тож, щоб підготуватися та проаналізувати судову практику з різних питань публічних закупівель, створена електронна книга «Практика суду, що стосується публічних закупівель». Такий електронний помічник потрібен кожному замовнику та учаснику, щоби знати та вміло захищати свої права та приймати лише правильні рішення.

Зміст:

Загальне про відповідальність:

- [Адміністративна відповідальність у деталях. Судовий погляд](#)
- [Підсудність розгляду справ про адміністративні правопорушення передбачені ч. 1 ст. 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення](#)
- [Оскарження рішення Колегії до суду: нюанси та рекомендації](#)
- [Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)
- [Чи можна притягнути керівника замовника до відповідальності та що при цьому необхідно знати](#)
- [Чи наділена ДАСУ правом притягувати до відповідальності осіб, винних у допущених порушеннях? Рішення суду](#)